

SOTI-TOI'MMJEEI MOŠTTLISTT PÄÄRNAI DA PIÄRRJI KÄÄZZKÖÖZZIN

Vuâlla 6-ekksai päärnai da piärrji paarâst tuejje'jid ämmatnii'kkid

Mošttlistt vuei'tte äü'kkeed puk soti- toi'mmjeei, kook teivva piärrjid jiiijâs tuâjast. Mošttli'stte liâ kaggum aalmiaž ää'sš, kook vuei'tte pue'tted sagstõöllmõõžžin ou'dde da töid ämmatnekka vuei'tlvaž vuä'ppõõžž, mä'htt kä'nnaat taimmad le'be koozz vuä'psted piärrji.

Mošttlistt vuäitt lee'd še vuä'pstempäai'k/piärvuä'pstempäai'k tuâjjetuejje'ji mošttlisttân tuâggast, ko'st vuäitt tä'rkst-ed taarbše'mmen, mä'htt koin-ne tiõttum aa'sšin vuäitci piärrji puõtt taimmad.

Tuejje'mmen päärnai da piärrjivui'm älgg mu'stted vä'ldded lokku še päärna da piärrji kiõll- da kulttuurtuâggas.

Mošttlistt taimmamvuâddjurdd vuâlgg tä'st:

1. Äü'kkad piärrji teivvmen da sij aargâst vuä'psteen Toi'mmjeei aarg mošttlistt sagstõöllâm staanân. Mošttlistt vuäitt u'vdded še piärrja jiõcces dooma viikkâmnalla.
2. Äü'kkad piärrji teivvmen da sij aargâst vuä'psteen Toi'mmjeei aarg mošttlistt sagstõöllâm staanân. Mošttlistt vuäitt u'vdded še piärrja jiõcces dooma viikkâmnalla.
3. Jõs sagstõöllmõõžžin kaggâad ou'dde mii-ne, mäi'd le'čči pue'rr tä'rkstõöllâd da sagstõöllâd piärrjin veâl tää'rkben, vää'ld mie'ldd kõõččâmlomaakk taarb- da vue'jjmeâldlaid kõõččmõõžžid de taarbše'mmen pijj ouddepeâmm kõõččmõõžžid ouddepeâmm u'čtee'l teâuddemnalla. (Lomaakki teâuddmõõžž vuäitt vuä'psted da prose'ss jâtt'ted kii täättas soti-ämmatnek.) Raaj sagstõöllmõõžžin da suâppum aa'sšin taarbšeei ke'rjjumšid.
4. Raauk piärrji mie'ldd vuä'pstum jiõččhâid prosessa (vääžnai, što piär motivâstt'tââv da cõnnâatt raajjâd ha'rjjtõõz-zid dommaargâst).
5. Äân taarb õõlgt'e'mmen kõjldõõžž õ'htekeässmõõžž piärrji loo'vin määngsuârglaž tiim sagstõöllmõõžžin (tät vaa-jtââll vooudlânji/päi'kk-kâaddlânji)
 - Jõs lomaakkin puätt ou'dde staan tarbb ouddepeâmmast, jää'rjste staan vuõss-sââ'jest še tön taimm'mõõšše.
 - Arvlâ'stte da ooccâ'tte taarbše'mmen jee'res soti-käâzzköõžžid.

Jõs puätt vuei'nelm, što kõõččmest lij kõskkeem da tä'rkkeemvuõd ku'kespe'sttem, miärkktee'jes jeä'd, kook juätkkje staantââimain huõlkâni häi'ttjee'jen, le'be kaggâatt jorddmõš jee'res neuropsykiatraallaž vä'žžlõõžžâst mâ't-a adhd.

- » Jõs leäk jee'res, gu tiõrvâsvuõthoi'ddjeei, vää'ld tuâjstõöllmõõšše mäâimõsân tä'st mie'ldd (vuä'pstempäai'k) tiõrvâsvuõthoi'ddjeei.
- Vuâlla 6 ekksa kõskkeem da tä'rkkeemvuõd vä'žžlõõžžid se'lvvte
 - » Vuä'pstempäai'k vuõlttõõžžin päärnažneurologiaa'je/ päärnažpsykiatria'je tää'rkab arvlâsttmõõžžid
 - » Piärvuä'pstempäai'kest vuei'tte raajjâd čiołgtõõžžid, jõs âannmõõžžâst päärnažpsykiatri kääzzköõžž. Taarbše'mmen jeä'rbužpuõccihâid konsultaatio le'be vuõlttõs.
- Jorddmõš jee'res neuropsykiatraallaž vä'žžlõõžžâst gu adhd
 - » Vuä'pstummuš jeärbužpuõccihoiddu päärnažneurologiaa'je/ päärnažpsykiatria'je
- Jõs puärraz jiõčč puu't'tad kõskkeem- da tä'rkkeemvuõd vä'žžlõõžž jijstes
 - » Vuä'pstummuš hâiddtaarb arvõ'sse aalmiaždâhttra, tuâjjetjõrvâsvuõttâhttra le'be vue'llgaž kõddâz miõlltiõr-vâsvuõttkääzzköõžžid. Terapianavigaattor vuõssjeärggõssân vuâddtiõrvâsvuõthualast.

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue
Lapin hyvinvointialue

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Mä'htt vuäitt vuä'psted piârri da koozz vuäitak taarbše'mmen si'jjid vuä'psted:

- Jös arggrytm lij piödgnöövâm da arggrutiinin liä jeä'd
 - » Vuä'ppest aarg tääimain, raaj 1–2 täävtööz ouddm. someäai'j, nâkkar, poorrâm le'be jee'res nâkam mutt-sid.
 - » taarbše'mmen vuä'ppest vuä'pstempäai'k tiörvâsvuötthoi'ddjeeja
- Vä'žžlöözz poorrâm- le'be vue'dđemaa'sšin
 - » vuä'ppest vuä'pstempäai'k tiörvâsvuötthoi'ddjeeja, kää'tt arvlâstt taarb to'lmmeemterapeut le'be sarn-namterapeut arvvö'sse.
- Jös piârri aargâst lij staan tarbb, puärrazvuöđ vä'žžlöözz le'be ää'ppte'mesvuött ta'rjjad päärnže staan, le'be jös vä'žžlöözz liä âlddsin dommaargâst
 - » stivrii pärniperrui sosiaalpalvâlussaid (šoddâdem já perâavvim, pärniperrui sosiaalpargo já stivrim, perrui päikkipalvâlus, perâpargo já iärâseh)
 - » Vuä'ppest päärnažpiârri sosiaalkääzzköözzid (šod-deem da piärvuä'pstummuš, päärnažpiârri sosi-aaltuâjj da vuä'pstummuš, piârri dommkääzzkös, piärtuâj, dno.)
 - » Vuei'ttve'ted raajâd ööutsââ'jest puärrsin öhttvuött-vâlddmöözž sosiaalhuâl staan taarb arvlâsttmöššân, vää'ld lokku še öölgtemvuöđ raajâd päärnažsuejee-mi'lmmtööz taarbše'mmen: [Piârri da tuâjjâkksai kääzzköözzi lomaakk](#)
- Puärraz taarbaš vuä'pstöözid puärrazvuö'tte le'be piârri siiskâž köskkvuöđin liä risttreeid.
 - » Vuä'ppast šoddeem- da piärvuä'pstummša
- Jös päärnast liä vä'žžlöözz taauröšköskkvuöđin
 - » vää'ld öhttvuöđ ouddpeâm'ma
 - » vuä'ppast šoddeem- da piärvuä'pstummša le'be päärnažpiârri sosiaalkääzzköözzid/piärtuöjju, što piär vuäžž staan taauröštäidai mätt'tööttmö'sše
- Jös päärnast lij miö'lle kuulli vä'žžlöözz
 - » vuä'ppast puärrsid puärrazvuött staaneei kää-zköözid vue'kkarvöözz vuâđast, što see'st lij ri'ttjeei siltummuš staanâd päärna (vuä'pstempäai'k tiörvâsvuötthoi'ddjeei, šoddeem- da piärvuä'pstummuš)
- Jös päärnast lij hää'mmem vaiggâdvuött le'be aiccâmjeä'd
 - » vuä'ppast vuä'pstempäai'k tiörvâsvuötthoi'ddjeeja, kää'tt arvlâstt taarb taimmamterapeut arvvöözzid
- Jös päärnast lij sarnnam fi'ttjummuš le'be puu't'tem vaiggâdvuött
 - » vuä'ppast vuä'pstempäai'k tiörvâsvuötthoi'ddjeeja, kää'tt arvlâstt taarb sarnnamterapeut arvvöözzid
- Jös piär lij vaalmâš aktiivlö'žze, jiöččtâimmam tuâjstööllmö'sše, muu'st Miölltiörvâsvuött jiöččhâ-idd- ohjjelm jiöččnö'žzen le'be puärrsivui'm vuä'ps-temnalla raajee'n (päärnai vuä'pstum jiöččhâidd LOOH).
 - » [Nepsynallšem päärnai jiöččhâidd- programm](#)
 - » [Päärnai vä'žžlôs jie'llem jiöččhâidd-programm](#)
 - » [Päärna da puärraz vuärrvaikkööz jiöččhâ-idd-programm jiöččhâidd-programm](#)
 - » [Päärnai vue'dđemvaiggâdvuöđi jiöččhâ-idd-programm](#)
 - » [Paarrköskkvuöđ jiöččhâidd-programm](#)
 - » [Narodleett määuste'mes kääzzkööz pie'llkue'mid](#)
- Muu'st vuä'psted piârri vue'llgaž köddâz taim-m'mö'sše (pie'kk kâunn'je še myös Toi'mmjeei aarg staanân -mošttliistä jâargbe'lest QR- koodân):
 - » Piärkööskös taimm'möözžâst vue'lğgêmsâaj-jan puärrazvuöđ staan
 - » Maainâs veä'kkummuš , Veä'kk huölid- da Nepsy chatta
- Lapha hytetu- seiddös [Pue'rrvuäittmös a'rğge – Lappi pue'rrvuei'ttemvu'dd](#)
- Ve'rddeemstaan, riâžldögg jm. Tuäivv- suävldös, [www.lähellä.fi](#) (jm. pääiklaž riâžldögg da öuts-tööz) de [www.suomi.fi](#) (vâ'lddkâaddlaž riâžldögg)
- [Raauk vie'kk- teälddök](#) (sää'mkiö'lle še)
- Puärrsid taimmamooddi staanân: A'rğge viökk-ä'rttel, VuörâsoummiVire- ougglösha'rjjetös
- Muu'st, što vuäitak pâi konsultâ'sttd da raukkâd staan jiijjad tuöjju:
 - » Kääzzkösvuä'pstös vuäitt konsultâ'sttd päär-nai- da nuöripsykiatria (LKS da LPKS)
 - » Ämmatnekk vuäitt konsultâ'sttd päärnai- da nuöripsykiatria konsultaatio- da arvlâ'sttem-tiim LaNka- tiim.
 - » Sää'mkiöllsaž ää'sšla puött vuäitt konsultâ'sttd Lapha sää'mkiöllsaž da kulttuurmeâldlaž kääzzköözi ämmatnii'kkid (jm. Sää'mkiöll-saž piärvuä'psteei da tiörvâsvuötthoi'ddjeei). Sää'mkiöllsaž kääzzköözi riâšsmöözžâst va'sttad sää'mkiöllsaž kääzzköözi kää-zköš-šurr.

